

1 op 4 Belgen liet elektrotoestel herstellen in 2021

1 op 4 Belgen liet in 2021 een elektrotoestel herstellen of deed dat zelf. Zo werden in totaal ruim 2 miljoen toestellen hersteld. Dat blijkt uit een onderzoek van Recupel. In datzelfde jaar veranderden ook bijna 5 miljoen apparaten van eigenaar. 40% daarvan werd door de eigenaar verkocht via een tweedehandsplatform of -winkel of een rommelmarkt. Een kwart ging naar familie en vrienden. 10% werd aan de Kringwinkel geschonken. De volledige herstelsector voor huishoudelektro is goed voor een omzet van een kleine 120 miljoen euro en biedt werk aan ongeveer 900 mensen. De omzet in de verkoop van tweedehands huishoudelektro bedroeg bijna 90 miljoen euro. Samen met alle betrokken spelers wil Recupel werken aan acties om het herstel en hergebruik van elektrotoestellen (verder) te doen toenemen.

Hoeveel toestellen worden hersteld of hergebruikt? Hoe zit de keten in elkaar? Wie zijn de belangrijkste spelers op de markt? Hoeveel omzet gaat er om in de sector? En hoeveel jobs levert dat op? Recupel gaf studie bureau Möbius de opdracht om dit grondig te bestuderen. Dat leverde een unieke studie op waarbij al deze gegevens in ons land voor het eerst volledig in kaart werden gebracht. Over vijf jaar wordt de studie herhaald om de evolutie te zien.

REPARATIE

Binnen of buiten garantie

Bij een defect binnen de garantietermijn kan je (bij correct gebruik) je toestel gratis voor herstel binnenbrengen. Dat kan bij de retailer of producent waar je het kocht. Die hebben een eigen hersteldienst of werken samen met een externe 'geautoriseerde' hersteller. Is de herstelling te duur (manuren, transport...), dan krijg je vaak een nieuw toestel aangeboden.

De garantietermijn bedraagt wettelijk gezien 2 jaar. In sommige gevallen biedt de verkoper een langere garantie aan, in de verkoopprijs inbegrepen of als extra te betalen optie.

Als je toestel stuk gaat buiten de garantietermijn, maakt je zelf de economische afweging of en hoeveel je wil betalen voor een herstelling en waar je die laat uitvoeren. Naast de spelers die ook de herstellingen binnen garantie uitvoeren, kan je ook terecht bij een zelfstandige hersteller of in sommige gevallen bij een Kringloopwinkel, als die een hersteldienst aanbiedt.

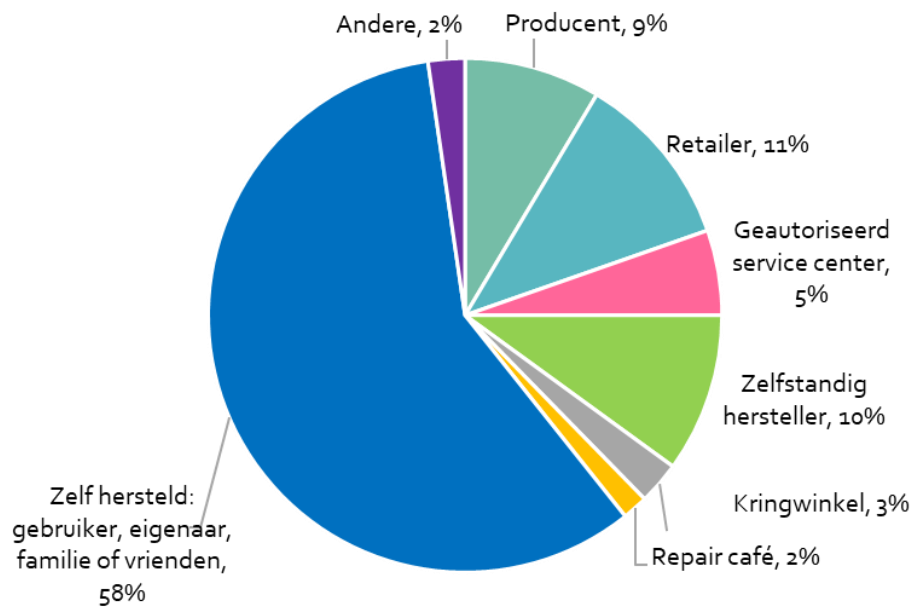

Herstelcijfers

Kleine herstellingen aan elektrotoestellen doen we vaak ook zelf, zo blijkt. Van de 2,2 miljoen apparaten die in 2021 hersteld werden gebeurden 58% door onszelf of met behulp van iemand uit de omgeving. In Repair Cafés, die overal met vrijwilligers werken, wordt 2% van de toestellen onder handen genomen. Zelfstandige herstellende producenten en retailers nemen elk 10% van de reparaties voor hun rekening. Die laatste twee besteden hun herstellingen soms ook uit aan aparte 'geautoriseerde' hersteldiensten. Die laatste vertegenwoordigen ongeveer 5% van alle herstellingen.

Naast de toestellen die onder garantie vallen (zie hoger), blijken professionele herstellende producenten in de praktijk vooral toestellen met een hogere verkoopwaarde te herstellen. Bij de herstellende producent (manuren, transport,...) wordt immers een rendabiliteitsafweging gemaakt t.o.v. de verkoopprijs. Toestellen die niet meer op een rendabele manier hersteld kunnen worden, komen vaak terecht bij Recupel en/of Kringloopwinkels voor hergebruik of recyclage.

Aantal herstellingen door de verschillende spelers in de Belgische herstelmarkt in 2021

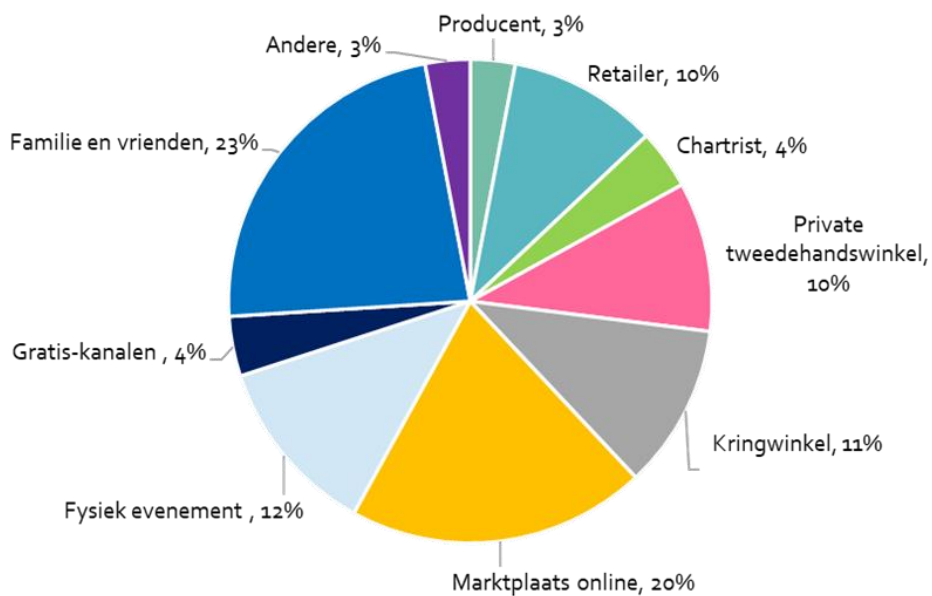

HERGEBRUIK

Wegschenken en verkopen

Bijna een kwart van tweedehands elektrot toestellen belandt bij familie of vrienden, gratis of tegen een vriendenprijs. 10% wordt binnengebracht bij kringloopwinkels en 4% weggegeven via gratis-kanalen. Als mensen hun tweedehandstoestellen zelf verkopen, gebeurt dat in de eerste plaats via online platformen als 2dehands.be (20%), fysieke evenementen (12%) of tweedehandswinkels (10%). Een ander deel van de tweedehandstoestellen komt opnieuw op de markt via retailers (10%), professionele ophalers (4%) of producenten zelf (3%).

Aantal apparaten in hergebruik door de verschillende spelers in België in 2021

In 2021 kregen 4,9 miljoen elektrot toestellen een tweede leven. De totale verkoop van tweedehands elektro was in 2021 goed voor om en bij de 88 miljoen euro.

PROFESSIONELE TOESTELLEN

Eigen dynamiek

Elektrot toestellen voor professioneel gebruik worden hersteld of doorverkocht tussen professionele spelers op de markt. Het gaat in het algemeen over grotere, zwaardere en duurere apparaten. Enkele voorbeelden: industriële koelapparatuur, kantoorprinters en -kopieermachines, medische uitrusting,...

Herstel van dat soort apparaten zit voor een deel vervat in een service en onderhoud die bij de verkoop mee wordt aangeboden. Daarnaast worden ook gespecialiseerde firma's ingezet. Het herstel van professioneel elektro is naar schatting goed voor een omzet van ruim 200 miljoen euro.

Volgens aangiften bij Recupel kregen 135.000 professionele toestellen een tweede leven bij een ander bedrijf of organisatie.

TRENDS & AANBEVELINGEN

In het kader van deze studie maakte Möbius een overzicht van aanbevelingen om herstel en hergebruik van huishoudelektro te verbeteren:

- De belangrijkste drempels voor herstel zijn de hoge herstellkosten in vergelijking met de aankoopprijs, het tekort aan gekwalificeerde herstellers, de herstelbaarheid van apparaten en de beschikbaarheid van onderdelen.
- Beleidsmatig zou een verlaging van het btw-tarief (op herstellingen en onderdelen) of een verlaging van loonkosten een aanzienlijke impuls kunnen geven.
- Herstel van klein elektro met een lagere verkoopprijs blijkt economisch vaak niet rendabel in het commerciële circuit.
- In die optiek ontstaan er nieuwe samenwerkingsverbanden tussen de commerciële en sociale economie. Mogelijke opportuniteiten: het opleiden en de doorstroom van herstellers, het uitbesteden van deelactiviteiten, het delen van informatie over en het testen van herstellformules, oplossingen voor retourstromen,...
- Herstel- en hergebruikprocessen kunnen worden geoptimaliseerd door de inzet van digitale en technologische hulpmiddelen.
- Producenten en retailers werken aan nieuwe business modellen die ook onderhoud, herstel en hergebruik mee in rekening nemen.

Conclusies, aldus Recupel

“Vandaag hebben we met z'n allen ongeveer 50 miljoen ongebruikte toestellen in huis. Herstel ze als je ze nog nodig hebt of doe er iemand anders een plezier mee als je ze toch niet meer gebruikt. Laat ze vooral niet rondslingeren, daar heeft niemand wat aan. Als je ze binnenbrengt bij Recupel, komen ze zeker goed terecht.”

“Vorig jaar is de elektroverkoop in kringloopwinkels met de helft toegenomen. Daar heeft Recupel samen met de sector hard aan gewerkt. We zorgen voor een kwalitatieve aanvoer van afgedankte toestellen en geven financiële steun om hergebruik te stimuleren”

“Het is belangrijk om nog herbruikbare apparaten snel apart te houden om ze niet (verder) te beschadigen. Dat geven we aan onze ophalers-transporteurs mee. Ook op containerparken zou dat nog beter kunnen. Daarover loopt een proefproject samen met kringloopwinkels en intercommunales. Wat zeker ook kan helpen, zijn digitale tools die een snelle indicatie kunnen geven of een toestel nog kans maakt op een tweede(hands) leven. Ook daar werkt Recupel aan.”

“Herstel en hergebruik maken opgang, niet alleen in de sociale, maar ook in de private economie. Vandaag werken die soms al samen, maar vaak ook niet. Recupel is vertrouwd met beiden en wil onderlinge samenwerking stimuleren. In het najaar organiseren we alvast een grote speed date!”

“Herstel van elektro apparaten stoot vandaag nog op een aantal drempels. Mensen weten vaak niet waar ze terecht kunnen of maken er vaak geen werk van. Recupel wil helpen informeren en sensibiliseren. Loonkosten en onderdelen maken herstel relatief duur. De overheid zou fiscale en parafiscale incentives kunnen geven. Of

bestaande instrumenten beter bekend te maken. Wist je b.v. dat je met ecocheques tweedehandstoestellen kan kopen of reparaties kan betalen? “

“Herstel kan ook efficiënter. Daarom financiert Recupel abonnementen op databanken voor kringloopwinkels. We participeren ook in projecten om digitale tools te ontwikkelen en het aantal beschikbare herstellende partijen te doen toenemen.”

Overzicht van de herstel- en hergebruikmarkt

	Herstelmarkt		Hergebruikmarkt	
Huishoudelijk elektro	Professionele herstelsector	Niet-professioneel	Professionele hergebruikmarkt	Niet-professionele hergebruikmarkt
	<p>Voorbeeld spelers producent zelfstandige hersteller/retailer (...)</p> <p>Kerncijfers</p> <ul style="list-style-type: none"> Aantal herstellingen 896.000 Omzet 118 mio € Tewerkstelling 896 VTE Aantal spelers: ~1000-tal <p>Bron: burgerbevraging, interviews</p>	<p>Voorbeeld spelers reparatie café, eigenaar, familie of vrienden</p> <p>Kerncijfers</p> <ul style="list-style-type: none"> Aantal herstellingen 1.304.000 	<p>Voorbeeld spelers (Kringwinkel) private tweedehandswinkel online platformen chartristen, ...</p> <p>Kerncijfers</p> <ul style="list-style-type: none"> Aantal apparaten in hergebruik: 4.800.000 Totale omzet 87.800.000 € 140 VTE bij Kringwinkels(VL) <p>Bron: burgerbevraging, interviews, Reuse Study, Jaarrapport Recupel 2021</p>	<p>Voorbeeld spelers fysieke hergebruikswinkels familie en vrienden gratis kantelen giften ...</p>
Professioneel elektro	Professionele herstelsector voor professionele apparaten		Professionele hergebruiksector voor professionele apparaten	
	<p>Kerncijfers herstelsector voor professionele apparaten</p> <ul style="list-style-type: none"> Aantal spelers 302 organisaties (gem. 2016-2019), obv primaire NACE-codes Omzet 4211 mio (gem 2016-2019) Tewerkstelling 729 FTE (gem 2016-2019) <p>Bron: Eurostat</p>		<p>Kerncijfers hergebruikmarkt voor professionele apparaten</p> <ul style="list-style-type: none"> Aantal apparaten in hergebruik 135-592 <p>Bron: Jaarrapport Recupel 2021</p>	

19

Bron : Recupel